

Edini slovenski dnevnik v
Zjednjinenih državah.
Izhaja vsak dan izvzemši
nedelj in praznikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenic daily
in the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September, 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 228. — ŠT. 228.

NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 28, 1908. — PONEDELJEK, 28. KIMOVA, 1908.

VOLUME XVI. — LETNIK XVI.

Po krvavih nemirih v slovenskih deželah

Kolera v Rusiji je
dosegla svoj višek.
V KRATKEM JE PRIČAKO-
VATI, DA BODE KOLERA
V PETROGRADU PO-
NEHALA ALI SE
SAJ POMANJ-
ŠALA.

Vreme je postal mrzlo in to
upljiva koristna na zdrav-
stveno stanje.

POKOPI.

Petrograd, 27. sept. Kolera je v Petrogradu po mnemu zvedencev dosegla svoj vrhunc. Pred vsem se je pričakovalo, da bode število dnevnih žrtv kolere v Petrogradu ostalo par dni nespremenjeno, nakar bodo nazadovalo isto tako hitro, kakor nastopa sedaj mrzlo zimsko vreme.

Z ozirom na čistenje onih hiš, v katerih stanejo natačene delavske rodbine, se le počasi napreduje, kajti razun hiš je treba očistiti tudi dvorišča. Ako se vse dobro očisti, potem je pričakovati, da se kolera spomadi na pojavu več, aka pa temu ne bude tako, potem je vse mogoče da se bude razširila proti zapadu in da bude prekoračila zopet nemški vremi.

Razmere na Preobraženskem pokopališču so skrajno žalostne, kajti pred vsemi primanjkuje delavcev, ki bi hoteli žrtve bolezni pokopavati. Dasiravno hite z pokopavanjem, vendarle prihaja na pokopališče vedno več mrtvev, tako, da delavci ne morejo pokopati vse mrtvece sproti, koje pripeljejo na pokopališče. Vlaki sedaj prihajajo na pokopališče dvakrat na dan in pripeljajo po 150 mrtvev v vsakem vlaku.

V nekem skladislu ne dače od pokopališča leži nad sto in petdeset krst z mrtveci na kupu in kakor ču vaj zatrjujejo, so nektere krste v tem skladislu že po teden dni. Nadaljnih 70 krst se je nabralo pred mimo cerkvico ki spada k pokopališču, dočim je bilo v cerkvici 130 krst. Slednje so oblasti ukazale takoj pokopati. V cerkvi se vrši po jedna maša zadušnica za vsahtki mrtvevci in duhovni se med seboj vrste.

Včeraj se je prijetilo v Petrogrdu 357 novih slučajev kolere in 162 umrlo. Med žrtvami je bil tudi jeden docent tukajnjega vseučilišča.

V mestne bolnice so do sedaj sprejeli 435 bolnikov,

dočim je 1579 ljudi v mestu umrlo za kolero.

Iz mestnih bolnic so dosedaj izpustili 976 ljudi, ki so ozdravili.

NEZGODA NA SUNDU.

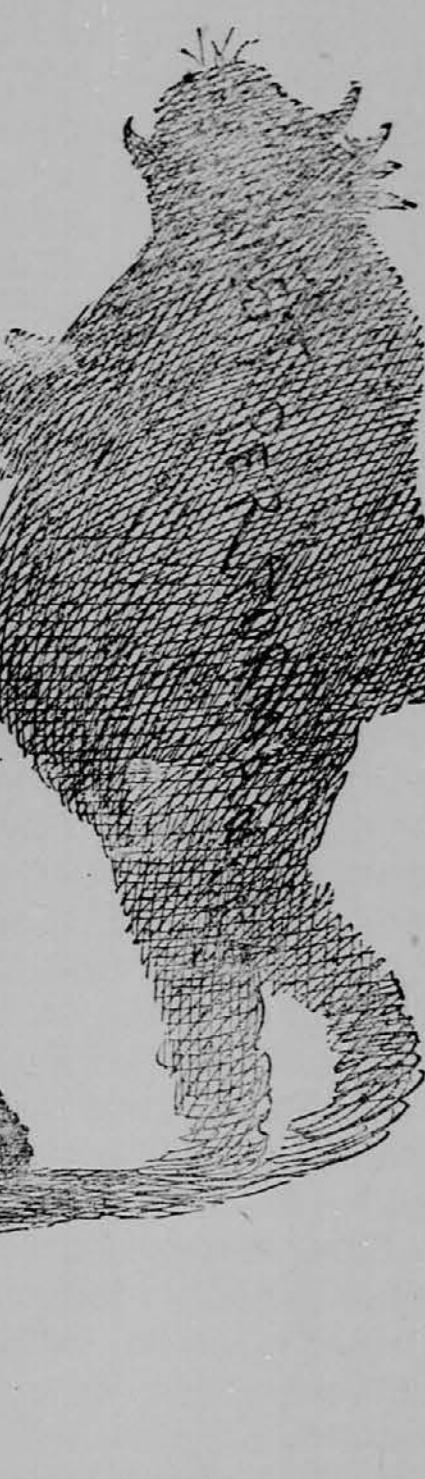
Parnik Commonwealth od Fall River Line zavozil v norve-
ski parnik Volund, kte-
ri se je potopil.

V gostej megi, ki je vladala v soboto na Long Island Sundu, je novi veliki ptišni parnik Commonwealth od Fall River Line na potu v New York pri Race Rock zavozil v norveški tovorni parnik Volund iz Bergena, kjer se je potopil. Tudi parnik Commonwealth je na sprednjem koncu izdatno poškodovan, vendar je pa srečno došel v svoji pristan na reki Hudson. Nanj se je rešilo vseh 16 mornarjev potopljene parnike Volund, kateri tudi kapitan in njegova sopruha. Na parniku Commonwealth je bilo 1200 potnikov.

TRI CERKEV ZGOREL.

Fond du Lac, Wis. je napravil požar \$250.000 škode.

Fond du Lac, Wis., 27. sept. Tukaj je napravil požar \$250,000 škode, kajti včeraj so zgorele tri cerkev, stališče avtomobilov in sedem avtomobilov. Cerkev so jedna katoliška, jedna cerkev kongregacionistov in jedna luteranska. Tu di jedno šolsko poslopje in hiša mayorja Mayhama je zgorela. Goreti je pričelo v stališču avtomobilov, kjer se je prijetilo razstrelba gazolina.

Copyright, 1908, by The Mail and Express Company

SEEIN' THINGS.

Demokratični predsedniški kandidat, Wm. J. Bryan, išče z lučjo v roki pri belem dnevu volivce. Ker zanjamam tudi strah njegove pretekle nezmožnosti, beži pred njim vsak, ki ga zagleda.

Čemu naj naši rojaki glasujejo za republikansko stranko.

Čestokrat se je pri nas že raz-
pravljalo, čemu ne potujejo naše-
ljenci, ko pridejo iz Evrope, v Louisianu, Mississippi in ostale
južne države, kjer je še obito ro-
dotivne zemlje na razpolago in kjer
je tudi podnebje dokaj ngodno za
one ki prihajajo iz Evrope. Glavni
uzrok temu je ta, da našeljenci
ki se podajo v kako izmed de-
mokratičnih južnih držav, tamkaj
ne dobre pravice glasovanja, ako
ne glasujajo za demokratično stranko. Zakon države Mississippi do-
loča, da mora državljan, kteri ho-
če glasovati, znati točnacu usta-
vno imenovanje države. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne more biti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

Vsek pojedini izmed naših roj-
akov naj glasuje za TAFTA in
SHERMAN, oziroma za kandi-
data za predsedniško m podpred-
sedniško mesto, kjer je postavila
republikanska stranka.

Naši rojaci, ki je včeraj v
Louisiani, Alabami in drugih de-
mokratičnih državah na jugu, Ako
tamošnji demokratični mislijo, da
bodo naši rojaci glasovali za re-

publikansko stranko, jih pričen-
ja izprševati razne točke iz ustave.
Toda naj že rojaki odgovore kakor
hočjo, oziroma pravilno ali ne-
pravilno, izjavijo končno demo-
kratije, da je odgovor nepravilen,
nakar jim zabranijo glasovati.

To je pričelo, ki prihaja semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

To je glavni politični uzrok, da
naši rojaci, ki prihajajo semkaj,
da postanejo državljan, raje ostan-
ajo v republikanskih državah,

kjer zamorejo glasovati, kajt se
njih poljubi, oziroma po svojem
prepirjanju. Republikanska stranka
da jednake pravice vsem državljanom, pa naj je bodo rejeni tu-
kaj, ali pa ostanet očvana. V dr-
žavah, v katerih ima republikanska
stranka večino, naši rojaci
ne morebiti na volitvah, ker
so ne znati, kaj točno imenujejo
državo, v kateri živijo.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 109 Greenwich
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Europa za vse leto 4.50
" " " letni 2.50
" " " letni leta 1.75
" Evro pošiljanje skupno tri štreljave.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in
vzamni nedelj in oraznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")

Issued every day, except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
nastojijo.

Denar naj se blagovno pošiljati po
Money Order.

Pri spremembah krovu narodnikov
ostrosti, da se nam nudi preispranje
svetovne naznani, da hujte naj
deno naslovnika.

"GLAS NARODA"
109 Greenwich Street, New York City.
Telefon: 1279 Rector.

V znamenju volitev.

Sedaj, ko se predsedniške volitve
vedno bolj bližajo, je tudi samoumevno,
da postaja agitacija vseh strank in strane vedno bolj živilna.
Vsaka stranka stori sedaj vse, kar
je v njenej moči, da izposluje svojim
kandidatom skrajno število glasov,
kotikor jih je sploh mogoče do-
seči.

Najživnejša in največja re-
klama, kero gojita republikanska in
demokratična stranka, ki sta največji
v deželi in kandidirajo oba strank
so povsem prepričani, da bodo pri
volitvah v novembra prodri. Vsaka
pojedina stranka izjavlja v svojih
glasilih, da je že sedaj gotovo, da bo
izvoljen njen kandidat in dan za dne-
vom se objavlja dokazi s Stevilko
mi, koje že sedaj naznajo stevilo
glasov, ktere dobi ta ali oni kandi-
dat in teji ali državi. Kandidatje
so pritelej jedan drugemu očitati svoje
bivše grehe, kteri vsi so sedaj pri-
člani na sveto v izdatno povišani obliki,
ali se pa ti grehi tako pomenuju-
jo, da se končno v posameznih gla-
silih spremene kar preko noči v za-
sluge za ljudstvo in za položaj v de-
želi.

Vendar pa radi tega že nikakor ne
moremo trditi, da se vrši pri naši vo-
lilna agitacija na oni fanatični način.
Lakov je to v običaju v nekaterih ev-
ropskih deželah, kajti kandidatje
klobi temu večkrat občenjo medse-
bojno, dasiravno so zastopniki na-
sprotujejoči si strank. Nekteri bivši
nasprotinici v republikanski stranki,
tako predsedniški kandidat Taft in
njegov politični nasprotnik senator
Foraker, kjeri medsebojni boj je še
vskakomur v spominu, sta se porava-
nala, kar se pa o demokratičnih med-
sebojnih nasprotinikih nikakor ne mo-
re trditi.

Položaj je pa v resnici tak, da za-
moremo izjaviti, da ima le republi-
kanska stranka upanje, da bodo dose-
gla pri volitvah v novembra uspešne
in da nikakor ni izključeno, da bodo
pridobila še kako državo takozvanega
"solidnega juga". Kamorkoli pride
predsedniški kandidat Taft, tam je vse
prebivalstvo na nogah in
vse se navdušuje zanj, to tem bolj,
ker je pričel tudi predsednik Roosevelt
zanj delovati. Taft bodo Rooseveltova
popularnost gotovo pripomogla do zmage.

Delovanje "Suedmarke".

Namen nemških ombrambnih društev je ponemčevati, tako se je izrazil
na javnem zborovanju v Graedu Süd-
markin potovalni učitelj, ki je na
podlagi statističnih podatkov dokazoval,
da nastopa Südmarka med Slo-
venimi v resnici agresivno. Delokrog
Südmarka se razstavi sicer po vseh
pokrajinih od morja do morja; v isti
čas se osredotočuje na Štajersko in
Koroško. Naperjena je torej proti
Slovenem, njen delovanje med La-
hi in Tirolskem je malenkostno. Svoj
namen dosega Südmarka s tem, da
podpira one činitelje nemških narod-
nih manjšin v slov. ozemljih, ki so
merodajni za razvoj vsakega naroda.
Südmarka ustanovila Žele, Südmarka
pa skrb, da se Žele dobro frekven-
tujejo in to dosega z vsestranskimi
podporami Želenikov in učiteljev. Skr-
bi za božičnice in za obdarovanje o-
trok. Ustanovila šolske kuhinje ter
kupuje revnini Želarjem Žolske po-
trebštine. Podpira otroka v Žolskem
vru, kjer dijaka na vsečilišču, če
je le wpanje, da se s tem ta ali oni
pridobi nemški narodnosti. Za sred-

nješole skrb izdatno s štipendijami
ter podpira dijaške domove. V Žols-
ke namene žrtvuje Südmarka vsako
leto velike vseste, ker ve, da jev ravno
na tem polju vseh ne izostane. Pod-
pira pa tudi uradnike, ki vsled pič-
slo službe ne morejo izhajati. Kam lahko
dovede človeka borba za kruh, kaže-
jo stoteri služi takozvanih narod-
nih odpadnikov dovolj jasno. Nada-
lje skrb s podpiranjem uradniškega
naraščaja, da se državne službe v
slovenskih krajih ohranijo Nemcem.
Posebno pozornost obrača sodniški
službi, ki je danes pristopna le sino-
vom premožnejših staršev. Slovenki
akademik, ki je v ledi preživel po
doberščih Šindljah v sodniško službo
kakor neplačan praktikant, ampak se
mora posvetiti taksi stroki, ki mu ta-
koj zagotovi gomotni obstanek. In tu-
tukaj se je Südmarka marljivo lo-
tila svojega dela: neumorno skrb za
narasaj neuskušen državnemu urad-
ništvu. In sad tega početja dozoreva
v tem, da živimo v slovenskih krajih
vedno več nemških sodnikov; sloven-
skih pa primanjkuje ne zaradi tega,
ker nimamo zadosten število slov-
apravnikov, temveč radi tega, ker se
pri nas vse kolikor mogoče izogiblj-
ejo slovenske službe ter drvi k odvrat-
ju in notariatu. To je veliko soci-
jalno zlo na našem narodnem telesu.
Delokrog Slovenije nimamo lastnih
obradbenih društev, bilo bi v inter-
su stvari, da vsaj slov. denarni zavidi
di omogočijo z izdatnimi podporami
slov. uradnišku naraščajo posveti-
ti se sodniški službi, kajti ravno
nemško uradništvo je oni stebri, ki
vzdržuje umetno neneščvo pred slov-
slovnim. In če pada ta stebri, izgine
je tudi s časom na slov. zemlji sra-
milni nemški otoki; po sili-nemški
trci in mesta na Štajerskem in Ko-
roškem.

Velepomembni žititelj v razviju-
juškega naroda je bogato trgovstvo
in ečevje obrt. Trgovce in obrtniki
tovirajo jedro mešanštva, ki je na
Štajerskem po vseini nemško. Tudi
za taki faktor, ki je v narodnem oziru
naravnost odločajoč, skrb Südmar-
ka s stalnimi podporami. Trgovcem
ki se zavežo nastaniti med Slovenci,
daja brezobrestno posojila: obr-
tnike, ki so v narodnem oziru zanes-
ljivi, namešča v slovenske kraje, jim
kujuje hiše, oziroma jim prepušča
delavnic za nizko ceno. S tem se
zredi v narodno enotom slov. kraju
v umetni potom nemška manjšina:
za zahteva s časom nemško žolo, n-
stanovlja nemška društva in germa-
nizacijo je v polnem teknu. Tako se
nastale nemške naselbine po Štajers-
kih tržih in mestih. Na enak način
podpira Südmarka tudi delavstvo.
Tovarniški delavce s svojo pičlo-
čno ne more preživljati sebe in rodil-
no, skrbeti mora tudi za postranske
zlasti, in tudi v tem oziru se mu
ponuja kakor zavežnica — marljiva
Südmarka. Podpira ga pri stavbi hi-
še, oziroma mu preskrbila brez-
obrestno posojilo za nakup kakega
zemljišča, Delavec, borečemo se za
zlasti načini, da je zavestno, da se
zavestno ne smemo zameriti, če
je prestepil Südmarki takoreko za
plačilo v nasprotni tabor; v tem oziru
stopa narodnost moment vedno
v ozadje in to je tudi naravno. Za-
torej ne kaže takozvanih "nemšar-
jev" samo obsojati, jih državno boj-
kotirati, jih predhoditi izdatjivo
ito. Preostaja nam le jedno: rešiti
jih bede, podpirati jih v bojih za ob-
stanek, in tedaj ostanejo gotovo —
naši!

Südmarka podpira tudi kmetijstvo.
Tako vzdružuje v slov. delu Koroške
drevnesko žolo, kjer se veplja poleg
stroškovnega pouka nemškim fantom
— nemško mišljeno; posebno pozor-
nost obrača kmetijstvu v Kočevju.
Naseljevanja se poslužuje seveda le
na jezikovni meji, kjer kupuje poses-
ta, jih paralejuje in razdelja med za-
vezane kmete. Jezikovno me-
šane občine na meji skuši s pokup-
ovanjem večjih posestev pridobiti
v nemške roke, potom občine ponemči-
ti sole in s tem zatrepi s časom živ-
nosti na meji ter ga potisniti proti
jugu. Tragičen slučaj v tem oziru
namudi obmejno občino Sv. Ilij na
Štajerskem, kjer je pokupila Süd-
marka pred kratkim posestvo v obse-
gu 200 orav, ki je na zadnjih ob-
činskih volitvah odločilo v prilog Slovencem. Avstrijski Nemci name-
navajo ustanoviti skupno naselbino
banke, s katero bi v velikem obsegu
nastopali proti Slovencem; dozad je
vsota stvar seveda še pobožna želja;
če se pa urešči, postane tako siste-
matično naseljevanje na meji za nas
lahko s časom nusodelno.

Südmarka deluje tudi na poljudno
izobraževalnem polju; ustanovlja
knjižnice ter prireja predavanja.
Žalostno je le, da zaznamujejo te knji-
žnice v slov. krajih visoko frekveno;
s tem se veplja Slovencem spôstava-
je do nemške kulture in tem potom
jim ugaša ljubezen do slov. čtiva.
Ravno v tem vidimo, kako potrebne
so slov. knjižnice za naš narod in
najno potrebuje biilo, da začnejo
tudi merodajni faktorji s sistematič-
nim ustavljanjem knjižnic. Süd-
marka izdava letoč čez 6000 K za
knjižnice. Potovalni učitelj Südmar-

ke, ki skrb za redno poslovanje po-
družnje, prieja tudi predavanja, ne
je agitacijška, temveč tudi znanstvena.

To je v velikih potekih delovanje
Südmarke, v kolikor se da sploh o-
risati in — skrajni čas bi že bil, da
že začnejo merodajni faktorji na Slo-
venškem na to misliti, kako bi se da-
lo delovanje na naš strani parali-
zovati, kar bi bilo gotovo bolj po-
trebno, nego dan za dnevo brez-
poldno pisarji v predelih slov. čas-
pisu o "grabežljivih rokah Südmar-
ke" ter se omejati na prazne grož-
nje.

Urbanov ulijjak.

Kakšne jutro je! Solnce se smeje
na nebri, in zlato lece mi žari, kot
da je na svatevščini. Vozi se po si-
njem nebeskem polju, in oblački gi-
nejo, kadar se napijejo na solnčni
svetlijas tople. Vse načoki
planeti in gori, kot bi se vnele in za-
gorele silne snežne gromade. In
solnce se lesketa radošč in razposa-
jene sreče, ognjene in žarki.

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil
na vse spominske vasi.

"N-lm! Je! Sem dol, pride k
vam. Naju je postal pogledat, če ste
tukaj?"

"Glej, kape Rosmato! Zakaj
pa nista tako rekel? Gora zelenata!"

In Urban je vstal in se obrnil

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRAN MEDOŠ, 9482 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: JAKOB ZABUKOVEC. (Radi bolezni na dopustu v Evropi.)

Glavni tajnik: JURIJ L. BROŽIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 332, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

IVAN GERM, predsednik nadzornega odbora, P. O. Box 57, Bradock, Pa.

ALOJZIJ VIRANT, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, South Lorain, Ohio.

IVAN PRIMOŽIČ, III. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MIHAEL KLOBUČAR, predsednik, porotnega odbora, 115 7th Street, Calumet, Mich.

IVAN KERŽIŠNIK, H. porotnik, P. O. Box 138, Burdine, Pa.

IVAN N. GOSAR, III. porotnik, 5312 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago Street, foliet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembre udov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: JOHN GOUŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljajo duplikat vsake pošiljatve tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: MICHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich. Pridejani morajo biti natančni podatki vseake pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA"

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.
(Konec.)

Rafiniran tat. — Vendelin Viszt, vojaški nadjetničar, je kot priča izpovedal, da pozna Jožeta Preka še iz časa, ko je bil v vojaških zaporihi. Povedel je, da je sojetnik neil, kako da je možno z iglo vsako klijavnie odprieti. Bil je tudi nasilen v eni druge nagovorjal k nepokorenosti. Prek pravi, da on ni tisti, o kome priča govori. Dne 2. januarja 1900. je svojo vojaško kazen prestal, a bil že 6. januarja zaret v Ljubljani, kjer je skušal na Bavarskem dvoru vlotiti. Zaradi tega in drugih tativ in je bil obsojen na dva meseca ječe, in iztiran iz Italije. Od tedaj naprej se je potepal Prek po Primorskem in Kranskom, kjer so ga orožniki aretovali in izročili sodišču v Kamniku, kjer je pa iz zapora pobegnil. Dne 14. aprila popoldne je v farni cerkvi na Rovih odprl dva nabiralnika in ju dočelo izpraznil. Vzel je približno karnih 20 K in s tem denarjem popolnil po bližnjih krémah. V Trbovljah in v Delenah je pa odobreno Boga zanjeval in tako nespoštivo o njem govoril, da se je moral ta zadeva tajno razpravljati. V Ratečah je pogrešil hlapec Jurij Jesenko svoje 8 K vredne žepne uro, katero je poznje Prek v Trbovlju prodajal. V Preski je iz oltarja vzel pozlačen ščipalnik, katerega je župnik Brenc pozahil; v Biskvici se je pa vtihtapil v Čepelnikovo hišo, in tam vzel hramilno knjižico iske posojilnice v viro 2000 krov. S to kujžico se je hotel na ta māin skoristiti, da se je naslednjega dne zglašil v Tavčarjevi izseljevalni pisarni, ter zahteval od tamošnjega uradnika Jakoba Gorjanca dve karti za Brailijo proti temu, da mu knjižico da v varsto. Ker je Prek govoril v pruskm dialektru, kar se z imenom Čepelnik govorilo ni strijalo, obstevil je Gorjanec o tem mestnega stražnika, ki je Preka v gostilni pri "Tišerju" aretoval. Postari navadi je skušal zaret redarju pobegniti, a se mu ni posrečilo. Priponiti je še končno, da je Prek v svojo delavsko knjižico vtišnil pečat županstva Smlednik in Šmartno o prilik, ko se je mudil v dotičnih občinskih uradih. Porotnikom je bilo stavljeno 12 vprašanj, od katerih so le dve zanikal, druge pa soglasno potrdili. Prek je bil obsojen na 8 let težke ječe, potem se bo pa oddal v prisilno delavnico.

Značajen do smrti. Iz Novega mesta se nam piše: Dne 8. sept. je umrl na priljubljen somiččan Albert pl. Lehmann, 80 let star stotnik v po-

pisarni natančno vest izprala, povedal je, da je konjski trgovec, kar mu pa tudi ni verjel. Misil je, da bo otrožnik potegnil, je pa samega sebe, ker človek, ki ima le eno krono in 70 vin, ne more biti ne vinški trgovec kakor tudi ne konjski. Pri tatu je dobil zastavni listek — št. 1559 iz Trsta, kjer je zastavil kolo, ki je gotovo ukraden, in je vredno 57 K, kakor je razvidno iz zastavnega listka. Dobil je na kolo 40. kron. Kolo je znak "Styria." Jugenhaf je orožništvo izročil sodišču v Kranjski gori, da ga natančno zaslišijo. Kolo je bilo v Ljubljani ukraden. Lastnik naj se zglaši pri mestni policiji v Ljubljani ali pa pri pričasnemu sodišču v Kranjski gori. Jugenhaf mora biti mednarodni tat, kajti tudi mariborsko sodišče ga zasleduje kot konjskega trgovca — in še več drugih sodišč na Štajerskem. Če je res Dučajen se še ne ve, ker dokumentov ni imel nobenih pri sebi.

PRIMORSKE NOVICE.

Simulirana tativina. Gostilničar Ivan Slavica v Trstu je naznani potižji da mu je bila ukradena listnica z 2200 K, vendar mu ne verjamajo prav, da bi bilo to res.

Zastrniti se je hotela v Trstu 19-letna dekla Josipina Urh s karabolo kislino, a so jo se o pravem času rešili.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Novice iz Trbovelj. Dne 5. sept. t. l. so tuščajni orožniki zaprli upokojenega mladistra Janeza Lenarda, rojenega 1852 t. v Sv. Vidu pri Grobelnem (okr. Celje) pristojučnega. Imenovan je obdelovan oskrumbe in poslušava nad 12letno delčico, kakor tudi nečistosti zoper naravo storjene na živalih. Lenard je orožnikom pri aretaciji vse obstal, ter dne 6. sept. t. l. okrog 10. ure po noči, je nastal prepir med delavci pri predorom ob Savi v Trbovljah in sicer med Janezom Mugerlom, rojenim 1875 leta, in na Trbovljah pristojučim in Martinom Pepejnjakom, na kater je Mugerl Pepejnjaka začel z bikovko pretepravljati. Ko je bil Fran Povše pomilit, šel je Mugerl v svoje stanovanje v svoj kovček po okrog 40 cm dolg kuhinjski nož in začel proti Povšetu matati, ter je Povšetu prizadejal tri težke poškodbe. Ravno v istem času vnel se je drug prepir nedaleč od zgornjega imenovanega pretepa. Soprójeli so se delavci zgornjega imenovanega predora 4. Hrvati in en Italijan in sicer: Ilijá Koroh, Stefan Milič, Janez Čutić in Matevž Bašon, ter Avguštin Gruden. Hrvatje so Grudna na tla podrli in začeli po njem hoditi in ga pretepravljati, ter mu pri tem več reber polomili in ga tako težko telesno poškodovali, da je na mestu obležil. Ko je prišla orožniška patrulja, našla je le poškodovance, a storilci obeh tepežov so pogubili. Po celončnem marljivem in vnestnem iskanju se je posrečil orožniški patrulji, da jih je drugo jutro vse pot dobili z Marijo Sever, ki je z Mugerlom skupaj živel in ga je pridno prikrivala in zagovarjala ter njegov krvavi nož obrisala in skrila. Končano so orožniki tudi ujaročevali, in vseh šest okrajnemu sodišču v Laščem trgu izročili. Poškodovane Povše in Gruden ležita težko ranjene in v tukajšnji rudarski bolnišnici. Ravno istega dne okrog 10. ure počelo je šel na svoje stanovanje v Bevkovo pri Trbovljah Bedimir Peter, 27letni samski delavec pri predorom ob Savi. Kakor je sam izpovedal, ga je med potjo srečal šest mu nepoznanih moških oseb. Začeli so ga z besedami psovati, nакar je eden izmed nepoznanih ustrelil s samokrešom proti Bedimiru in mu s kroglo desno nogo pod kolonom popolnoma prestrelil. Poškodovanec leži v rudarski bolnišnici, storilca pa skuša oronitovo izslediti.

KIOROŠKE NOVICE.

V kopeli je zadela kap na Slatini 74letno arhivarjevo vodo z Dunaja J. Cirman.

Draga svinja. Pri St. Janžu na Dravskem polju je prodal kmet Martin Frie svinjo za 394 K.

HRVATSKE NOVICE.

Roparski napad v Zagrebu. Nedavno je prišel vprskajeni nečitljiv Blažekovič domov in odprl večna vrata, kar ga napade neznan lopov, mu strga površini s teles ter zderže zlate uro in verzlico. Potem ga še vsega preiše, najde denarnico, ki je bila prazna, mu raztrga oblike ter zbeži. Blažekovič je bil kakor okamenel. Ko je letel lopov že po cesti, je začel vpti, toda noben redar ga ni slišal, ker na Prilazu, kjer se je to zgodilo, navadno nobenega ni. Tako je ropar odnesel pete.

Dolžina in višina morskih valov.

Pred letom so iznali napravo, s katero se lahko določa dolžina in višina morskih valov. Na morski gladini dosezajo valovi le višino 13 metrov. Valovi, ki se zaganjajo ob navpično pečino ali steno, narastejo do višine 32 metrov. Navadna dolžina

valov je 50 do 100 metrov, vendar se pojavljajo tudi do 800 metrov dolgi valovi.

Cudna parada. Ko se je nedavno grof Zeppelin vozil s svojim zrakoplovom čez Speyer so se pionirji ravno kopali v vojaškem kopališču. Ko je madži potočnik zagledal zrakoplov, bil je sam le v kopalih hlacah. Posadil si je službeno kape na glavo, zaklical kopajočim vojakom "nastop." Vojaki so se kopali brez hlac, a ko bi trenil, poskakali so iz vode, se postavili v dve vrsti, a povejki v kopalih hlacah je komandiral: "Grof Zeppelin, hip, hip, hurá!" In nagi pionirji so navdušeno zaklicali proti zrakoplovu v oblake trikrat "hura."

POZOR SLOVENCI IN HRVATI.

Podpisani priporočam vsem potujočim rojakom v Chicagi, Ill., in okolično dobro urejeni

— SALOON. —

Na razpolago imam tudi lepo *Uisce*. Točim vedno sveže in dober Seip pivo, jako dobro domače vinske likeri ter prodajam fine smeti.

Postrežba solidna.

Prodajam tudi in preskrbujem za robodne liste za vsa prekomorske čete po izvirnih cenah. Pošiljam de narje v staro domovino zanesljivim potom po dnevnem kurzu. V zvez sem z banko Frank Sakser v New York. Svoji k svojimi

Z velepostavljanjem

JOSIP KOMPARE,

8908 Greenbay Ave., So. Chicago, Ill.

Naznani.

Rojakom Slovencem in Hrvatom, kateri potujejo čez Duluth, Minn., prorato.

Josip Scharabon,

409 WEST MICHIGAN ST.,
DULUTH, MINN.,

kteri ima svoj

SALOON

prav blizu kolodvora. Vsak rojak je pri njemu najbolje postrežen.

Spoštovanji.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

40 West St., 60-62 Washington St.

Za vsebino tujih oglašev na odgovorno ne upravnistvo ne uredništvo.

ANGLEŽČINA

v 3. do 6. mesecih.

Lepopisje, slovenščina, računstvo

Ponk se vrati potom dopisovanja. Po

jasnila se dajejo zaston.

Slovenka korespondenčna kola,

P. O. Box 181, Sta. B, Cleveland, C.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kteri so pooblaščeni pobirati narocnino za "Glas Naroda" in knjige, kateri tudi vse druge v našo stroku

spadajoče posle.

San Francisco, Cal.: Ivan Stariha.

Pueblo, Colo.: Peter Čulig.

Indianapolis, Ind.: Alojzij Rudman.

Waukegan, Ill.: Fran Petkovšek.

Chicago, Ill.: Mohor Mladič.

South Chicago, Ill.: Josip Kompare.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Calumet, Mich.: M. Grahek, Mat.

F. Kobe in Pavel Shultz.

South Range, Mich.: Ivan Barič.

Duluth, Minn.: Josip Seharabon.

Hibbing, Minn.: Ivan Povše.

Ely, Minn.: Ivan Gonž.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Kansas City, Mo.: Ivan Kovacič

in Ivan Rahija.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Čefarek.

Little Falls, N. Y.: Fran Gregorka.

West Seneca, N. Y.: Jovan Milič.

Cleveland, O.: Frank Sakser Co., William Sittar in Mat. Pečjak.

Oregon City, Ore.: M. Justin.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Canonsburg, Pa.: Geo. M. Shultz.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Greensburg, Pa.: Fran Kebe.

Braddock, Pa.: Ivan Germ in Ivan Varoga.

Johnstown, Pa.: Fran Gabrenja.

Forest City, Pa.: Josip Zalar.

V padišahovej senci.

Sloveni Karel May; za "Glas Naroda" priredil L. P.

DRUGA KNJIGA.

PO DIVJEM KURDISTANU.

(Nedajevanja.)

"Tako! Gre za kožo?"

"Ne, družba je dobra. Melek me pozna. Stara kristijanka, kateri jem v Amadiji ozdravil ununkinjo, mu je vse povzula. Sedaj gremo z melekom kot njegovi gostje v Lien."

"Well! Zelo dobro! Izvrstno!"

"Toda skribi me, kaj se zgodi z bejem; njega bodo najbrž usmrtili."

"Hm! Neprisjetno! Je dober mož?"

"Gotovo! Mogoče lahko z njim pobegnemo."

"Kako?"

"Ujetniki niso zvezani in potrebujejo samo konja. Če hitro skočijo na mrhe, ki se pasejo v bližini, in pobegnijo, tedaj jim lahko krije hrabet, ker vsem, da nestorjanec ne bodo streljali na mene."

"Hm! Lep načrt! Izvrstno!"

"Toda zgoditi se mora takej. Mi hočete pomagati?"

"Yes! Bo zanimivo!"

"Toda streljati ne smete, Sir!"

"Zakaj ne?"

"Radi meleka."

"Toda naju bodo ujeli!"

"Ne vratjem. Moj konj je dober, vaš tudi, in če so druge mrhe počasne, se ljudje lahko skrijejo v grmovju. Torej boste pripravljeni!"

"Yes!"

"Pazite!"

Obrnem se k meleku.

"Kaj sta sklenila?" me vpraša.

"Beju ostaneva zvesta."

"Torej odklanjam moje prijateljstvo?"

"Ne. Vendar dovoli, da storiva svojo dolžnost. Oditi hočeva, vendar povem ti, da poskusim vse in rešim beja."

Melek se zasmije in reče:

"Če tudi skljetca vse njegove vojnike, pride prepozno, ker mi bo demo že odšel. Sicer pa če hočeta pomagati beju, me ne smeta zapustiti."

Med tem sem vstal, in tudi Lindsay je že bil pri svojem konju.

"Ne zapustiti?" vprašam, da dobim čas; medtem sem dal Halefu znamenje in pokazal na konje in izhod doline. "Jaz menim, melek, da nisem tvoj jetnik!"

"Toda ti me siliš, da si moj jetnik."

Videl sem, da me je Halef razumel, ker je šepetal s svojimi tovarši, ki so me pritrjevali.

"Melek, žaj, kaj ti povev?" rečem, ko stopim k njemu in mu polozim roko na ramo, ker sem čutil, da je že skrajni čas za beg. "Pogledi tja v dolino!"

Melek se obrne s hrbotom proti ujetnikom in reče: "Zakaj?"

"Dočim gledaš ti proti tej strani," mu odvrem, "se zgodi za tvojim hrbotom, to kar si smatral nemogočim."

"Kaj govoris?" vpraša me začuđeno, vendar mu ne odgovorim takoj.

In res v tem trenutku so ujetniki skočili na konje in pobegnili. Tudi Anglež je zajalah konja in sicer tako, da je podrl nekaj mož na tia, ki so se pripravljali na preganjanje.

"Tvoji ujetniki bežijo," rečem meleku.

Moja zvijača, dasi otročja, se je vendar posrečila. Melek se takoj obrne.

"Za njimi!" zakriči in skoči na konja. Bil je kurdske žrebce izredne hitrosti, s katerim bi ujetnik pač hitro dosegel. Tako skočim za njim in potegnem bodalo. Melek ravno zgrabi za uzdo, ko sunem z vso močjo njegovega konja v zadnjo nogo. Konj se spne in zdriža po dolini.

"Izdajace!" zakriči melek in skoči proti meni.

Meleka pobijem na tla, skočim k svojemu vranevu, zajaham in good bye.

Pregunem je bilo znano, da se v dolini nahaja meleka predstraža, torej obrnejo proti desni. Jaz dirjam do preganjalcev, jih dohitim in zavrijem:

"Stojte, sicer streljam!"

Ker se za moj klic ne zmenijo, pomerim, ustrelim in dva konja se zvrneta na tla; ker je še več preganjalcev dirjalo naprej, ustrelim še trikrat. Begunci so dobili s tem preeč časa, ker so njih preganjalci zgubili svoje konje. Sedaj pa prijaha melek na svojem konju, katerega je zopet vlovlj; takoj pregleda ves položaj in potegne pištolo izza pasa.

"Ustrelite ga!" zakliči jezno in jaha proti meni.

Sedaj obrnem konja in zbežim. Samo hitrost mojega vrancev me moreše rešiti. Položim mu torej roke med ušeza.

"Ri — —!"

Vrance se stegne in zdriža kot puščica. Njegova dolga griva je plapala kot zastava okoli mojega golena. V eni minutni me že melek več ni mogel dosegči s strelo. Pravkar prijaham do prvega ovinka v dolini, ko zgneče moji tovarši za drugim. Žrebec dirja kot obseden, da je celo pes zaostal, in v treh minutah sem pri svojih tovarših.

"Jahajte hitrej!" jim zakličim. "Samo kratek čas, ker hočem meleka speljati na napadno pot."

"Kako?" vpraša bej.

"Ni časa, da bi razlagal. Še danes zvečer se dobimo v Gumi."

Dočim jaz ustavim konja, dirajo tovarši naprej. Kmalu zgneje za tretjim ovinkom v dolini. Jaz pa jaham nazaj in kmalu zapazim preganjalce, njim na čelu meleka. Ko zračnim, kdaj dosprejo preganjalci na moje mesto, obrnem zopet konja in ga poženem v galop. Pes me je dodelil, in kmalu se prikažejo tudi preganjalci, ki me zagledajo; seveda so bili preprizani, da še nisem prišel do svojih tovaršev in jahal v ravni smeri, v kateri so oni pobegnili.

Pred mnenjem se prikaže majhen po tečki iz stranske doline, v katero zavijem. Dolina je bila kaj kamenita in skoro brez zelišča. Jahati sem moral počasnejše; kmalu opazim, da mi tudi melek sledi. Za njim so jahali tudi njegovi ljudje, torej so bili bej in moji tovarši rešeni.

Kmalu pa opazim nekaj, kar ni bilo ravno prijetno. Melekov konj je bil namreč bolj vajen plezanju po gorah, kot moj vranev. Dasi sem ga dobro poganjal, vendar se je razdaljal med menj in melekom vedno bolj zmanjševala. Najtežavnje je bilo na vrhnju delu soteske, kjer je stopal konj po strmini iz rahlega kamena, ki se je pa pod konjiskimi kopiti udajal. Božal in gladil sem vrance, ki je stokal in sopjal — in konečno dospeva z velikanskim trudem na vrhnje.

Tu pa zadezen za menoje melekov strel, ki s streli ni zadel.

Pred vsem moram pregledati tla in svet pred menoje. Videl nisem ničesar kot gole hriše brez potov. Najlagodnejša se mi je zdela neka gorska stena na mojo desnicu, in k njej poženem konja. Ker se je pot nekoliko zboljšala, je vrance pričel hitrej stopati.

Iz vrhnje grica jo udarim navzdol. Nad menoje zadoni glasen melekov krik. Ali je krikil jeze, ker sem mu pobegnil? Donel je skoro kot svarilo. Jaz naprej in vidim, kako mi melek previdno sledi. Tla so postajala vedno bolj težjavna. Ob mojo desnicu se je vzpenjala napravna skala, in ob levi pa je padala strmo navzdol, in itak že ozka pot se je že zoževala. Moj konj se je pota že nekoliko privadol; ni se plašil, temveč previdno korakal naprej, dasi je bila steza še komaj dva čevljja široka. Pričakovam sem, da se pot strmo skalo razsiri. Ko pa despot na mesto, obstoji moj konj, ne da bi ga ustavil.

Oba gledava, konj in jezdec, v prepad, najmanj sto čevljev globoko.

Nahajal sem se v groznem položaju. Naprej mi je pot zapiral prepad, obrnil konja nisem mogel, in na strmi skalini me je pričakoval melek. Morebiti mu je bil ta kraj znan, ker je razjahal in mi pač sledil. Za njim je pa prihajalo še več njegovih ljudi.

Daleko prihodnjih.

Cenik knjig,

kateri se dobre v zalogi

Frank Sakser Co., 109 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI

DUŠNA PAŠA (spisal škof Fr. Baraga,) platno, rdeča obresa 70c., broširana 60c.
JEZUS IN MARIJA, vezano v sloknost \$1.50, fino vezano v usnje 2.00, vezano v latno 75c.
KLJUČ NEBEŠKIH VRAT, vezano v sloknost \$1.50.
MALI DUHOVNI ZAKLAD, žagrini, zlata obresa 90c.
NEBEŠKE ISKRICE, vezano v platno 50c.
OTROŠKA POBOŽNOST, 25c.
RAJSKI GLASOVI, 40c.
SKRBI ZA DUŠO, zlata obresa 80c., fino vezano \$1.75.
SRCE JEZUSOV, vez. 60c.
SV. ROZNI VENEC, vez. \$1.00.
SV. URA, zlata obresa, fino vezano \$2.00.
VRTEC NEBEŠKI, platno 70c., sloknost imit. \$1.50.

UČNE KNJIGE.

APECEDNIK NEMŠKI, vezan 20c.
AHNOV - NEMŠKO - ANGLEŠKI TOLMAC, 50c.
ANGLEŠINA BREZ UČITELJA, 40c.
ČETRTO BERILO, 40c.
DIMUK: BESEDNIK SLOVENSKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA, 90c.
EVANGELIJ, vezan 50c.
GRUNDRISS DER SLOVENISCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.
HRVATSKO - ANGLEŠKI RAZGOVORI, veliki 40c., malii 30c.
KATEKIZEM, mali 15c., veliki 40c.
NAVODOLO ZA SPISOVANJE RAZNIH PISEM, never 75c.
PODUK SLOVENCEM ki se hočajo naseliti v Ameriki, 30c.
PRVA NEMŠKA VADNICA, 35c.
ROČNI SLOVENSKO - NEMŠKI SLOVAR 40c.
SLOVAR SLOVENSKO - NEMŠKI Janežič-Bartel, fino vezan \$3.00.
SLOVAR - NEMŠKO - SLOVENSKI Janežič Bartel nova izdaja, fino vezan \$3.00.
SLOVARČEK PRIUČITI SE NEMŠCINE BREZ UČITELJA 40c.
SLOVENSKA KUHARICA, Plei weiss, \$1.80.
SPRETNATA KUHARICA, broširano 80c.
ŠPISNIK LJUBAVNIH IN NITOVANJSKIH PISEM 25c.
"OSČILNI LISTI 20c.
ZBIRKA LJUBAVNIH IN SNUBLJIVIH PISEM 30c.
ZGODBE SV. PISMA ZA NIŽJE RAZREDE LJUDSKIH SOL 30c.
ŽABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE.

ALADIN S CAROBNO SVETILNICO 10c.

ANDREJ HOFER 20c.

AVSTRIJSKI JUNAKI, vez. 90c., never 70c.

BĒLGRAJSKI BISER 15c.

BENEŠKA VEDEŽEVALKA 20c.

LOŽIČNI DAROVI, 15c.

BUCEK V STRAHU, 35c.

BURSKA VOJSKA 30c.

CERKVICA NA SKALI, 15c.

CESAR FRAN JOSIP, 20c.

CESARICA ELIZABETA, 15c.

CIGANOVA OSVETA, 20c.

CVETINA BOROGRAJSKA, 20c.

ČVTKE, 20c.

ČAS JE ZLATO, 20c.

DAMA S KAMELJAMI, \$1.00.

DARINKA, MALA CRNOGORKA, 20c.

DETELJICA, življenje treh kranjskih bratov, francoških vojakov, 20c.

DOMA IN NA TUJEM, 20c.

DVE ČUDOPOLNI PRAVLJICI, 20c.

ENO LETO MED INDIJANCJI, 20c.

BRAZEM PREDJAMSKI, 15c.

EŘI, 20c.

EVSTAHIJA, 15c.

FABIOLA, 60c.

GENERAL LAUDON, 25c.

GEORGE STEPHENSON, oče leženje, 40c.

GODEČVSKI KATEKIZEM, 20c.

GOLOBČEK IN KANARČEK, 15c.

GOZDOVNIK, 2 zvezka skupaj 70c.

GROF RADECKI, 20c.

HIRELANDA, 20c.

IVAN RESNICOLJK, 20c.

IZANAMI, malo Japonka, 20c.

IZGUBLJALCA DOMOVINE, 20c.

IZIDOR, poboci kmet, 20c.

IZLET V CARIGRAD, 40c.

JABOMIL, 20c.

JURČEVIČI SPISI, 11 zvezek, umetno vezano, vsak zvezek \$1.00.

KAKO JE IZGMIN GOZD, 20c.

KAKO POSTANEMO STARCI, 40c.

KAK BOG SVETI JE VSE PRAV, 20c.

OPOMBA